

ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ПОНЯТТЯ «ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

Беспечний І.– ст. 4 курсу, гр. Фвн – 42

Науковий керівник – викладач Гончаренко А.І.

Вінницький навчально – науковий інститут економіки THEU

В сучасних умовах надання фінансовому ринку статусу рушійної сили соціально-економічного розвитку логічно призвело до змін не лише в його модифікаціях як механізму перерозподілу фінансових ресурсів, але й не залишило осторонь теоретичні підходи і погляди на природу та сутнісні характеристики фінансового ринку. Існуюча неоднозначність, а інколи й суперечливість у трактуванні фінансового ринку своїм корінням лежать, насамперед, у складності досліджуваного об'єкта, що при пізнанні його окремих аспектів викликає появу різних тлумачень, обумовлених необхідністю акцентувати увагу саме на тих чи інших аспектах. З одного боку, це призводить до розширення меж пізнання, здатних надати пояснення нововиявленим характеристикам і тенденціям. Однак, з іншого боку, пізнавальне поле вимагає зближення, зважаючи, що за розпорошеністю поглядів і підходів дослідників виникає загроза втрати глибинних ознак об'єктивної дійсності. Звідси необхідність узгодження існуючих підходів, оскільки кожен із них окремо не здатний відобразити усю складність такого системного явища як фінансовий ринок та пов'язаних із ним похідних явищ і понять.

В економічній літературі існують багато підходів до трактування фінансового ринку.

Фінансовий ринок це: 1) механізм, що забезпечує функціонування фінансового ринку; 2) складна система, що володіє відповідними системними властивостями, пов'язаність яких призводить до появи її інтегративних якостей; 3) ринок, на якому відбувається обмін капіталами і кредитними ресурсами із витікаючими з цього об'єктивними характеристиками та специфікою. Перша позиція, наголошуючи на функціональному призначенні фінансового ринку, набуває особливої ваги, оскільки саме функція визначає побудову системи та є основою будь-якої класифікації [1].

Особливий інтерес, на наш погляд, являють визначення, по-перше, пов'язані з відображенням відповідних відносин, адже останні відносяться до фундаментальних основ ринку, а, по-друге ті, що акцентують увагу на взаємозв'язках фінансового ринку з іншими сферами, ринками, системами, зважаючи лише на умовну самостійність його функціонування.

В узагальненому вигляді виокремлені визначення згруповані у табл. 1.

Таблиця 1

Групування окремих визначень фінансового ринку у площині відносин

Автор	Визначення
Ляшенко С. В. [2, с. 37]	сфера відносин між населенням, виробниками та державою щодо перерозподілу вільних грошових коштів на основі повної економічної самостійності, механізму саморегуляції ринкової економіки, внутрішньогалузевого та міжгалузевого переливу фінансових ресурсів.
Опарін В.М [3, с. 26].	сукупність обмінно-перерозподільних відносин, пов'язаних із процесами купівлі-продажу фінансових ресурсів, необхідних для здійснення виробничої та фінансової діяльності.
Коваленко Ю.М. [4, с. 82]	система економіко-правових відносин, що пов'язана з перерозподілом тимчасово вільних фінансових ресурсів між домогосподарствами, фінансовими і не фінансовими корпораціями/квазікорпораціями, НКО, а також державою на основі взаємодії попиту і пропозиції цих ресурсів.
Смагін В. Л. [5, с. 21].	підсистема економічних відносин купівлі-продажу фінансових активів, у якій формується попит і пропозиція, а також ціни на них з метою фінансового забезпечення національного виробництва.

Таким чином, найповніше глибинна сутність фінансового ринку може бути представлена як сукупність розподільних та перерозподільних відносин, що впливають на економічний розвиток через процеси інвестування. У практичному аспекті в процесі дослідження фінансового ринку можлива і необхідна конкретизація його визначень, формулювання у цих

межах мети функціонування, а також наповнення конкретними механізмами та інструментарієм. Водночас, постаючи обов'язковим етапом в алгоритмі дослідження фінансового ринку, вони жодним чином не змінюють глибинної сутності цього ринку, що відображає саме розподільчі і перерозподільні відносини, за умов створення фінансовим капіталом.

Література

1. Федосова В.М., Юрія С.І. Теорія фінансів: підручник / [П.І.Юхименко, В.М. Федосов, Л.Л.Лазебник та ін.] / за ред. проф. В.М.Федосова, С.І.Юрія; Центр учбової літератури. – К.: 2010. – 576 с.
2. Ляшенко С. В. Глобалізаційні процеси на фінансових ринках та оцінка їх впливу шляхом розрахунку VAR індексу Першої фондової торгівельної системи / С. В. Ляшенко // Економічний вісник Донбасу. – 2009. – № 2 (16). – С. 128 – 150.
3. Опарін В. М. Фінанси : навч. посіб. – К. : КНЕУ, 2002. – 240 с.
4. Коваленко Ю.М. Інституціоналізація фінансового сектору економіки: монографія / Ю. М. Коваленко. – Ірпінь, 2013. – 608 с.
5. Смагін В. Л. Формування та розвиток фінансового ринку в умовах трансформаційної економіки : монографія / В. Л. Смагін. – К. : КНЕУ, 2008. – 232 с.